

tagne Gange fremhævede. Nei, Universitetets Stilling bliver fremdeles undergiven Lovgivningsmagtens Bestemmelser ganske i samme Omfang som hidtil, og den bliver undergiven ikke blot Lovgivningsmagtens Bestemmelser, men den vedbliver ogsaa særlig at være undergiven den finanslovgivende Myndigheds Bestemmelser; thi alle Universitetets enkelte Udgiftsposter skulle alligevel voteres paa de aarlige Finanslove. Selv om Universitetet fik en saadan Formue, at dets Indtægter vare tilstrækkelige til at dække Udgifterne, skulle dog disse Udgiftsposter i det Enkelte diskuteres her i Salen og blive Gjenstand for Bevilling paa Finansloven. Dertil kommer da endnu mere, at selve dette Lovforslag jo antyder, at selv om en saadan Forøgelse af Kapitalen finder Sted, som det er foreslaaet, er det ikke sandsynligt, at det i kommende Tider vil være tilstrækkeligt til at dække Udgifterne; der vil alligevel blive Tale om Udgifter, som særlig skulle bevilges, og dermed er ogsaa antydet, at Lovgivningsmagtens og særlig den finanslovgivende Myndigheds Stilling overfor Universitetet bliver uforandret som nu. Da det nu altsaa er Tilfældet, at dette Lovforslag ikke tilsigter at give Universitetet i den ene eller anden Retning en anden Stilling overfor Lovgivningsmagten, end det nu har, skal jeg ikke komme ind paa de forskellige Udtalelser, der ere fremkomne fra det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Wajer) og fra det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Buss) angaaende de forskellige Forhold vedrørende Universitetet. Jeg ser ikke rettere, end at dette Lovforslag simpelthen er en finanspolitisk Foranstaltning, som særlig figter til at raade Bod paa et finansielt Feilgreb, som er flet i den senere Tid; thi jeg for mit Vedkommende betragter det som et finansielt Feilgreb, — og det er jo det Samme, Lovforslaget gaar ud fra — naar man i en Række af Aar har dækket de løbende Udgifter til et Formaal, som Alle erkjende er et Statsformaal, ikke af de løbende Statsindtægter, men af opsparet Formue. Jeg betragter det som fuldstændig finansielt forkasteligt, og jeg betragter det som det Samme, som om man til Exempel vilde bestemme i en Række af Aar, at samtlige Kultusministeriets eller Indenrigsministeriets Udgifter skulde afholdes af Reservefonden, saa længe der var Noget tilbage i den, for at man i kommende Aar kunde komme til saa meget større løbende Udgifter, som skulde dækkes ved løbende Indtægter. Det er ganske sikkert et finansielt Feilgreb, og det er efter min Formening Hovedbetydningen af dette Lovforslag, at det vil fastslaa, at man ikke skal fortsætte dette Feilgreb med vedblivende at angribe opsparede Midler, indtil man engang naaer til udelukkende ved løbende Statsudgifter at fyldestgjøre saadanne bestaaende Instituters vigtige Statsformaal, og jeg skal da strax tilsøie,

at jeg finder denne Angriben af disse Midler saa meget mere urigtig, naar Midlerne ere blevne henlagte med en særlig Opfordring til for dette Diemeds Skyld at lade dem vurre som Kapital. Jeg ser derfor ligesom det ærede Medlem her foran (Hørup) Hovedbestemmelsen i denne Lov i dens § 3, thi den gaar ud paa at sige, at for Fremtiden skal ikke paa Finansloven opføres, saaledes som det har været Tilfældet i senere Aar, „Universitetets Understud dækkes af dets Kapitalformue“, men det skal dækkes af de løbende Indtægter, og der skal gives Bestemmelse om, paa hvilken Maade disse skulle tilveiebringes. Men fordi jeg betragter denne Bestemmelse som Hovedbestemmelsen, kan jeg ikke være enig med det ærede Medlem i, at de to andre Paragrafer skulde være overflødige. Ivertimod ser jeg ikke rettere, end at de ere en simpel og naturlig Konsekvens af Hovedbestemmelsen i § 3, thi de ville kun give denne Bestemmelse tilbagevirkende Kraft; de ville kun udtale, at man har været i en Illusion, naar man har ment, at man i de forløbne 7 Aar har kunnet oplægge dels til Universitetets Formue og dels i Statskassens Kassebeholdning saa og saa store Midler. Thi de ere kun fremkomne derved, at man paa en særlig Konto, Universitetskontoen, har fortæret af Kapitalen, saa at i samme Grad, som den ene Kapital er gaaet op, er den anden gaaet ned. Dersom man havde fulgt den samme Fremgangsmaade i disse 7 Aar som i tidligere Tider, at Universitetets Understud dækkedes enten af Kommunitetets Renteindtægt eller af Statskassen eller af begge Dele i Forening, saa vilde der ikke være fremkommet en saadan opsparet Beholdning af Penge, som nu er henlagt dels til Kommunitetet og dels til Statskassen. Lovforslagets § 1 gaar simpelt hen ud paa at foretage en Ompostering, hvorved det erkjendes, at disse Penge kun ere blevne opsparede paa denne Maade, og at de derfor maa føres tilbage til det Sted, hvorfra de ere gaaede bort. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds mente, at det var en meget gammeldags Finanspolitikk at henlægge en Kapital til et saadant Formaal, en saadan Institution; nutildags vilde man give Anvisning paa løbende Indtægter. Dette kan i og for sig være rigtigt, men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at her er Tale om noget helt Andet. Her er Tale om, at man har forbrugt en Kapital, som engang var henlagt; her er Tale om, at man fastholder, at den Kapital, der er henlagt dertil med særlig Opfordring til at bevare den som saadan, ogsaa fremdeles bliver bevaret, og § 1 gaar netop kun ud paa at retablere denne Tilstand, at føre den tilbage til, hvad den vilde have været, naar man ikke i disse 7 Aar havde fulgt den anden Politikk. Det er nærmere eftervist i Kommissionens Forslag, hvorledes en stor Del af den Underbalance, der er kommen paa Universitetets Kapitalkonto, svarer til Forøgelsen paa Kommunitetets Kapital-